

Samenvatting

Het Cry Wolf-effect is het effect dat optreedt wanneer regelmatig waarschuwingen voor een potentiële gebeurtenis worden gegeven, waarbij de daadwerkelijke gebeurtenis (meestal) uitblijft, waardoor bij het publiek het vertrouwen in en de geloofwaardigheid van het waarschuwingssysteem afneemt en de waarschuwing op zichzelf door het publiek geneutraliseerd wordt tot een punt waarop de waarschuwingen niet meer leiden tot de gewenste handelingen bij het publiek.

Waarschuwingssystemen zijn belangrijk. Ze waarschuwen mensen voor dreigend gevaar en stellen mensen hierdoor in staat zich voor te bereiden of om gericht actie te ondernemen. Maar wat als een waarschuwingssysteem vaak een vals alarm doet uitgaan? Het beeld bestaat dat mensen het vertrouwen mogelijk verliezen in het systeem of de afzender en in de toekomst de waarschuwingen naast zich neerleggen. Uit ons onderzoek blijkt dat een serie van vals alarm niet altijd leidt tot een afnemende bereidheid om er rekening mee te houden. Een of twee keer een vals alarm verkleint bij de meeste mensen niet het vertrouwen in toekomstige waarschuwingen. De tolerantiegrens voor vals alarm blijkt hoger te liggen dan verwacht. Sterker nog, vals alarm verhoogt de waakzaamheid en betrokkenheid bij het onderwerp. Men raakt meer doordrongen van de mogelijke gevaren. Uit eerder onderzoek blijkt dat het belangrijk is om aan het publiek uit te leggen hoe het systeem werkt en hoe het een vals alarm kan opleveren. Als dat lukt, zorgt een vals alarm juist voor verhoging van de risicoperceptie. Dit onderzoek maakt duidelijk dat het risico op Cry Wolf van tevoren in te schatten is. Het risico kan worden ingeschat op basis van vier elementen: voorgeschiedenis van het alarmsysteem, mate van concreetheid van de waarschuwing, de termijn waarvoor de waarschuwing geldt en het handelingsperspectief voor mensen. Hoe meer een waarschuwing aan de linkerzijde van onderstaande afbeelding 'gescoord' kan worden, hoe kleiner het risico op Cry Wolf. De diverse termen worden in paragraaf 4.3 nader uitgewerkt.

